

— अनु caus. Gefallen finden an, für gut finden, erwählen: स विचित्य मरुतेषां वनमेवावरोचयत् MBh. 3, 12679.

— अभि 1) med. leuchten, in vollem Glanze erscheinen, prangen: अभिरुचि रामः R. 6, 86, 25. धर्मो ऽभिरुचते यस्माद्धर्मराजस्ततः स्मृतः Mārk. P. 108, 16. — 2) gefallen: यदभिरुचते भवते Vikr. 21, 11. अभिरुचितं gefallen, erwünscht, genehm: सापं तु स्त्रीसकृन् वै — न ते ऽभिरुचितम् R. 6, 93, 18. यदभिरुचितं भवते Vikr. 21, 11, v. 1. यदभिरुचितं तन्मे कृत्वा प्रिये मुखमास्पृताम् Spr. 383. जलक्रीडाभिरुचितं वाराहं त्रयम् Gefallen findend an (vgl. Hariv. 12335) MBh. 3, 15829. जलक्रीडायामभिरुचितं प्रीतिर्यस्य Nilak. Vgl. यथाभिरुचित und अभिरुचि. — caus. 1) act. bewirken, dass Jmd Gefallen findet, angenehm unterhalten; mit acc. der Person: कथाभिरनुकूलभी राजानं चाभ्यरोचयत् (चाभ्यरामयत् ed. Calc.) MBh. 13, 476 nach der Lesart der ed. Bomb. — 2) Gefallen finden an, belieben, für gut finden, gern haben; med.: क्षीर्णस्यास्य शरीरस्य विश्रांतिमभिरुचये R. 2, 2, 6. न स्वर्गमप्यभिरुचये 30, 27. यन्मे मात्रा कृतं पापं नाहं तदभिरुचये R. Gorr. 2, 88, 14. 3, 42, 18. 5, 51, 6. प्रयाणम् 73, 14. नाभिरुचयसे नेतुं त्वं मां केनैव केतुना warum willst du nicht? R. Schl. 2, 29, 19. act.: तदहोवापु प्रधानमभ्यरोचयत् Hariv. 3713. R. 7, 26, 59. कथं विनिर्जिता सीतामस्माभिः सा ऽभिरुचयेत् 5, 59, 3. mit dat.: गमनायामभिरुचय entschliesse dich zu 1, 37, 2 (36, 2 Schl.). मनसा चित्तयन्यापं कर्मणा नाभिरुचयेत् (नातिरोचयन् ed. Bomb.) so v. a. nicht in's Werk zu setzen sucht MBh. 3, 8314.

— अत्र med. herabglänzen AV. 3, 7, 3. — Vgl. अवरोचिन्.

— आ med. herglänzen: दिवश्चिदा ते रुचयत् (vgl. गृभम्, कृपम्) रोकाः RV. 3, 6, 7. Vgl. आरोक्, आरोचन. — caus. med. Gefallen finden an, billigen, gutheissen: तव सर्वमभिप्रायमविज्ञाय — वासं नरोचये ऽरण्ये R. 2, 30, 28. wohl fehlerhaft für नरोचये, wie die ed. Bomb. liest.

— उद् med. erglänzen AV. 13, 3, 23.

— उप med. strahlend nahen: (उषाः) उपो हरुचे युवतिर्न योषा RV. 7, 77, 1.

— निम् act. durch Glanz vertreiben: निर्मयेो हरुचुर्निरु सूर्यः (अक्षिम्) RV. 8, 3, 20.

— परि med. ringsum leuchten: रोचमान Būg. P. 3, 21, 22.

— प्र med. 1) hervorleuchten: प्ररोच्यस्या उषसो न सूरः RV. 4, 121, 6, 3, 29, 14. प्ररोचना हरुचे एषसंदक् 61, 5. — 2) einleuchten, gefallen: किं प्ररोचते Cat. Br. 1, 6, 2, 3. 4. 3, 2, 8. यथा तदभिभ्यो यज्ञः प्ररोचत 11, 2, 2, 7. — caus. 1) erleuchten, erhellen: प्रख्यावा शोचिः पृथिवी अरोचयत् RV. 4, 143, 2. 9, 73, 4. प्रात्रुचनेदसी 83, 12. leuchten lassen: प्ररोचयन्मनवे केतुमङ्गाम् 3, 34, 4. — 2) scheinbar —, stattdlich —, gefällig machen: सा नो भूमे प्ररोचय किरणस्येव सृदिशि AV. 12, 1, 18. य एभ्यो यज्ञं प्ररोचयत् Cat. Br. 1, 6, 2, 5. 3, 9, 28. TS. 2, 5, 44, 7. Ait. Br. 3, 9. empfehlen, anpreisen: विधिविहितमर्थवादप्ररोचितं मन्त्रेण स्मृतमभ्युदयकारि भवति Cit. bei Śā. zu Baudh. bei Müller, SL. 170. — 3) Gefallen finden an (acc.), gut befinden: त्वया तु दुष्करः कस्मादिकु वासः प्ररोचितः MBh. 3, 1574. — Vgl. प्ररोचन.

— संप्र med. gefallen, gut scheinen: अन्यं वरं वृणुष्व वै यादशं संप्ररोचते MBh. 8, 1400.

— प्रति, प्रत्यरोचत MBh. 7, 1028 fehlerhaft für अत्यरोचत, wie die VI Theil.

ed. Bomb. liest. — caus. act. Gefallen finden an (acc.), belieben, beschliessen: प्रधानम् MBh. 3, 11546.

— वि 1) scheinen, erglänzen, glänzen, hell sein; erscheinen, sichtbar werden, — sein; einen Glanz um sich verbreiten in übertr. Bed., ansehnlich werden, ein Ansehen haben, prangen; med. RV. 4, 93, 2. अग्रे बृहद्दि रोचसे। त्वं घृतेभिराहुतः 2, 7, 4. 3, 29, 6. 5, 44, 2. 7, 3, 6. 8, 4. वि विद्युतो न वृष्टिभी रुचानाः 36, 13. विरोचतामरूपो भानुना प्रुचिः 10, 43. 9. असावदित्यो न व्यरोचत die Sonne schien nicht TS. 2, 1, 2, 4. Cat. Br. 5, 3, 2. 2. यस्येदं प्रदिशि यद्विरुचते erscheint, sichtbar ist AV. 4, 23, 7. 28, 1. 13, 1, 55. यो ब्राह्मणो विद्यामनुद्य न विरोचते kein Ansehen gewinnt TS. 2, 1, 2, 8. — प्रुक्: प्राष्ठपदे पूर्वं समारुह्य विरोचते MBh. 6, 82. तद्वनं बलमेवेन शरधारेण संवृतम्। व्यरोचत 1, 2844. प्रवृद्धजनसस्या च सर्वदेव व्यरोचत (भूमिः) 3719. संसृष्टं ब्रह्मणा तत्र भूय एव व्यरोचत 3, 967. व्यरोचत यथा पूर्व मान्धाता 1754. पिबुस्तस्या व्यरोचत 2704. 4. 1792. 5, 953. 13, 4809. 14, 3062. 2111. Hariv. 4314. Spr. 1282. 3437. R. 1, 31, 24. 44, 18. 27, 2, 1, 22. 98, 31 (107, 20 Gorr.). R. Gorr. 2, 67, 24. 3, 9, 35. 7, 37, 23. Ragh. 9, 51. 17, 14. 18, 50. Bhāg. P. 1, 9, 3. 19, 30. 2, 2, 11. 5, 7, 7. 10, 82, 8. Mārk. P. 123, 19. व्यरोचिष्ट च रातसः Bhatt. 13, 56. सर्वाण्यति च सैन्यानि भारद्वाजो व्यरोचत überstrahlte MBh. 7, 1028. act.: पारिजातवनानीव व्यरोचन्नुधिरासिताः erschienen wie MBh. 7, 8551. Der Grammatik gemäss ist der aor. act. व्यरुचत् Ragh. 6, 5. Kathās. 66, 192. Bhatt. 8, 66. — 2) act. scheinen lassen, erhellen: वि रुरुचुः RV. 4, 7, 1. 10, 122, 5. — 3) med. einleuchten, gefallen: एतद्विभीषणेनोक्तम् — राघवस्य व्यरोचत R. 5, 92, 11. — Vgl. विरोक् u. s. w. — caus. 1) scheinen lassen, erhellen: ज्योतींषि RV. 9, 36, 3. उषसः 86, 21. अत्ररुचि दिवो रोचना 83, 9. प्रभया विरोचयती भवनम् Būg. P. 10, 2, 20. — 2) Gefallen finden an: युद्धमेव व्यरोचयम् R. 5, 56, 128. स्त्रीधर्मं सा व्यरोचयत् so v. a. wurde geil Hariv. 4383.

— अतिवि med. mit zum Ueberfluss wiederholten अति überstrahlen: अति सर्वाण्यनीकानि पिता ते ऽतिव्यरोचत MBh. 6, 1669. ऽभिव्यरोचत ed. Bomb.: vgl. सर्वाण्यति च सैन्यानि भारद्वाजो व्यरोचत 7, 1028.

— अभिवि med. glänzen, strahlen; s. u. अतिवि.

— सम् med. gleichzeitig —, in die Wette scheinen: यदुषो यासि भानुना सं सूर्येण रोचसे RV. 8, 9, 18. 9, 2, 6. VS. 37, 14. fg. Cat. Br. 14, 1, 4. 4. glänzen, strahlen Būg. P. 3, 13, 30. — caus. act. Gefallen finden an (acc.), belieben, für gut befinden, beschliessen: सैन्यासम् MBh. 1, 627. तत्र निवासम् Hariv. 363. प्रधानम् R. 4, 38, 7. 5, 59, 7. erwählen: यत्पुत्रमात्मपितरं समरोचयत्सः dessen Sohn er zu seinem Vater auserkor Verz. d. Oxf. H. 253, a, 5.

2. रुच् (= 1. रुच्) f. 1) Helle, Licht, Glanz AK. 1, 1, 2, 35. H. 100. an. 1, 7. Med. k. 9. Halā. 1, 38. 65. RV. 4, 56, 1. प्रवृद्धैरुचया रुचः 9, 9, 8. दर्विद्युतस्या रुचा 64, 28. 96, 24. अया रुचा कर्हिण्या पुनानः 111, 1. 10, 188, 3. VS. 12, 16. 13, 22. fg. 89. TS. 2, 1, 4, 1. भास्करं Cic. 9, 23. Ragh. 9, 6. शशिं Megh. 45. Spr. 899. 2813. कणामणिसकृत् रुचाम् Cic. 9, 25. Kir. 5, 43. Būg. P. 3, 18, 2. 4, 12, 35. 30, 4. 11, 2, 27. पटुं Siddh. K. zu P. 6, 3, 116. रुचे infin. s. u. 1. रुच् 1). — 2) Ansehen, Pracht H. an. Med. स नः सखेव सख्ये नयौ रुचे भव RV. 9, 103, 5. 10, 106, 4. रुचं नो धेहि ब्राह्मणेषु u. s. w. VS. 18, 48. Ait. Br. 1, 21. Cat. Br. 5, 3, 20, 3. 9, 4, 24*